

1.) Priemyselná revolúcia

Ročník:	8. ročník ZŠ
Téma:	Zrod modernej doby, Priemyselná revolúcia
Téma GV:	Ľudské práva – detská práca, spravodlivejší obchod
Čas:	1 vyučovacia hodina, t. j. 45 minút
Pomôcky:	nožnice (7 kusov), modrá fixka (4 kusy), zelená fixka (4 kusy), červená fixka (4 kusy), lepidlo na papier (4 kusy), výkresy, obrázky k úvodnému rozdeľovaniu do skupín
Ciele:	Žiak/žiačka má: <ul style="list-style-type: none"> ● porovnať proces výroby v cechovej dielni, manufaktúre a továrni; ● vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie; ● diskutovať o súčasných formách výroby, o ich výhodách a nevýhodách; ● uvedomiť si prepojenie procesov výroby s globálnymi problémami.

Postup:

Evokácia – 10 minút

1

Rozdeľte žiakov do troch skupín (5 – 7 žiakov v jednej skupine). Každý žiak dostane časť puzzle (obrázok, ktorý je rozstrihaný na 5 – 7 kúskov), úlohou je nájsť členov skupiny, poskladať obrázok. Na obrázku môže byť vždy jeden vynález. Členom štvrtej skupiny dajte každému len jeden nepostrihaný obrázok, jeden vynález (v tejto skupine, v „cechu“, budú žiaci pracovať individuálne).

Uvedomenie si významu – 25 minút

2

Žiaci a žiačky zostanú v skupinách. Každá skupina dostane inštrukcie. Na premyslenie, ako splniť inštrukcie, majú 1 minútu. Splnenie úlohy merajte na stopkách.

Inštrukcia pre 1. skupinu:

Vašou úlohou je vyrobiť tričko z jednotlivých dielov, ktoré máte na predlohe v prílohe č. 1. Na výrobu trička máte k dispozícii 2 kusy nožničiek, 1 kus lepidla, tri farebné fixky, tri gombíky. Na premyslenie postupu práce máte 1 minútu.

Inštrukcia pre 2. skupinu:

Vašou úlohou je vyrobiť z jednotlivých dielov nohavice podľa predlohy v prílohe č. 2. Na výrobu máte k dispozícii 2 kusy nožničiek, 1 kus lepidla, tri farebné fixky, tri gombíky. Na premyslenie postupu máte 1 minútu.

Inštrukcia pre 3. skupinu:

Vašou úlohou je vyrobiť z jednotlivých dielov sukňu podľa predlohy v prílohe č. 3. Na výrobu máte k dispozícii 2 kusy nožničiek, 1 lepidlo, tri farebné fixky, tri gombíky. Na premyslenie postupu máte 1 minútu.

Inštrukcia pre jednotlivca (podľa počtu žiakov max. traja jednotlivci):

Každý jednotlivec má iný produkt (*tričko, nohavice, sukňu*). Vašou úlohou je vyrobiť produkt podľa predlohy. K dispozícii máte nožnice, lepidlo, fixky.

Úlohu musíte splniť sami, bez pomoci.

3

Po splnení úlohy vyzvite skupiny, aby opísali, čo robili, čiže postup práce. Zisťujte, akým spôsobom uskutočnili výrobu svojho výrobku.

4

Zmeňte situáciu: Skupiny sa zmenia na stroje, určite, kto má čo urobiť. Odmerajte, koľko tričiek by vyrobili stroje za 5 minút.

Inštrukcia pre skupiny po zmene na stroje:

Vedúci skupiny dostane inštrukciu: k dispozícii máte stroj, vaši spolužiaci sú súčiastky, úlohou je vyrobiť čo najviac výrobkov podľa predlohy.

Stroj dostane inštrukciu: ste súčiastky stroja, vyrobte čo najviac výrobkov podľa pokynov vedúceho. Na premyslenie máte 1 minútu. Premyslite si čo najefektívnejší a najrýchlejší postup a zapojenie každého.

5

Po ukončení procesu výroby diskutujte so žiakmi, o aké spôsoby výroby išlo. Jednotlivé zmeny spôsobov výroby zasadte do historického obdobia.

Reflexia – 10 minút

6

Diskutujte so žiakmi:

- Ako ste sa cítili pri práci v skupinách? Komu išla práca jednoduchšie?
- Aké sú výhody a nevýhody jednotlivých spôsobov výroby?
- Aký spôsob výroby prevláda pri výrobe tričiek v súčasnosti?
- Viete, v ktorých krajinách sa vyrábajú trička dnes? Prečo je to tak?
- Zmenilo by váš výber trička, keby ste vedeli, že pri továrenskej výrobe je cena trička 10,- €, z toho robotník dostane 0,01 € a pri domácej výrobe je hodnota trička 15,- €, z toho dostane robotník 2,5 €?
- Ako by ste reagovali, keby ste vedeli, že sa pri výrobe tričiek aj v súčasnosti zneužíva detská práca?
- Kde by ste hľadali informácie o etickom správaní firiem?
- Čo by ste mohli urobiť alebo či by ste vôbec mohli niečo urobiť, aby sa situácia zmenila?

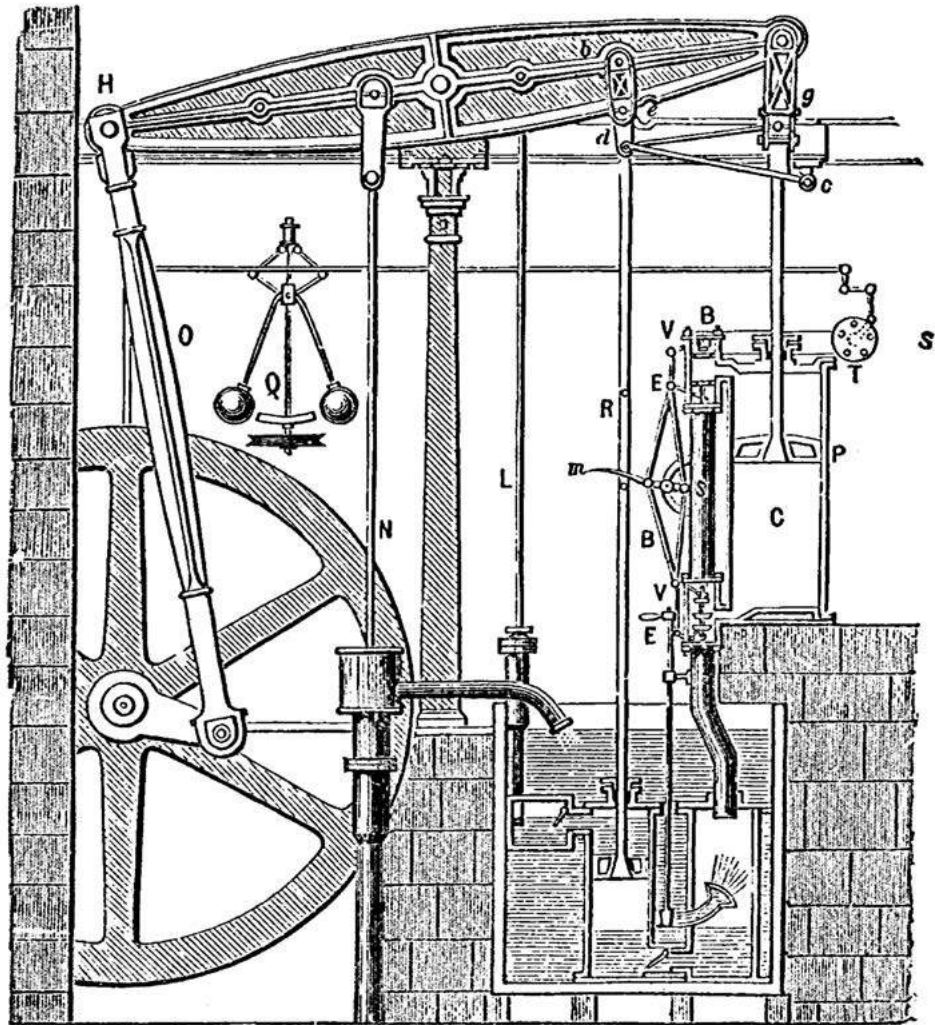
Vyzvite žiakov, aby zistili o známych značkách, či majú na svojich stránkach informácie o podmienkach výroby ich oblečenia.

Príloha

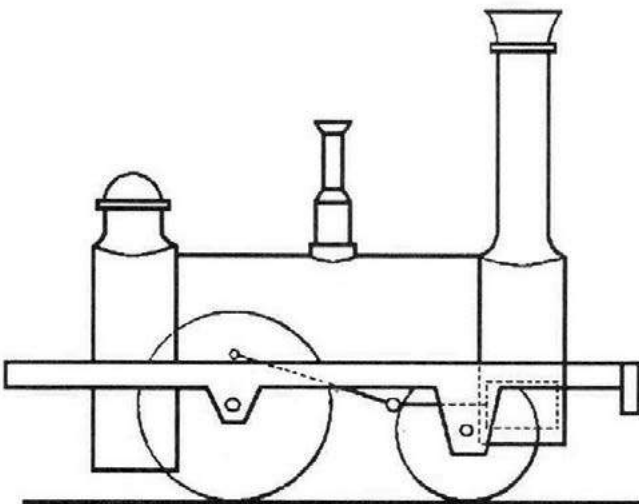
Obrázky vynálezov na puzzle pre rozdelenie do skupín (použiť môžete aj vlastné)

1 Parný stroj

2 Parná lokomotíva

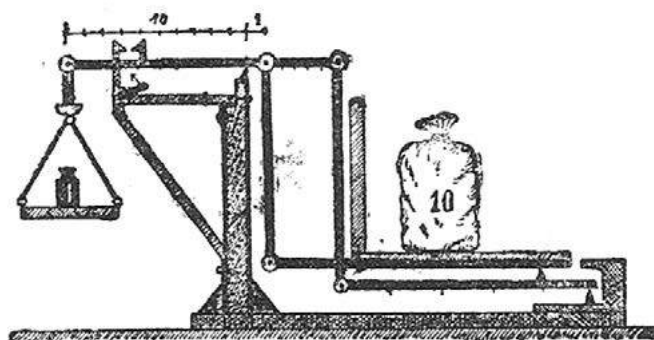
3 Kamera

4 Korčule

5 Váhy

6 Šijací stroj

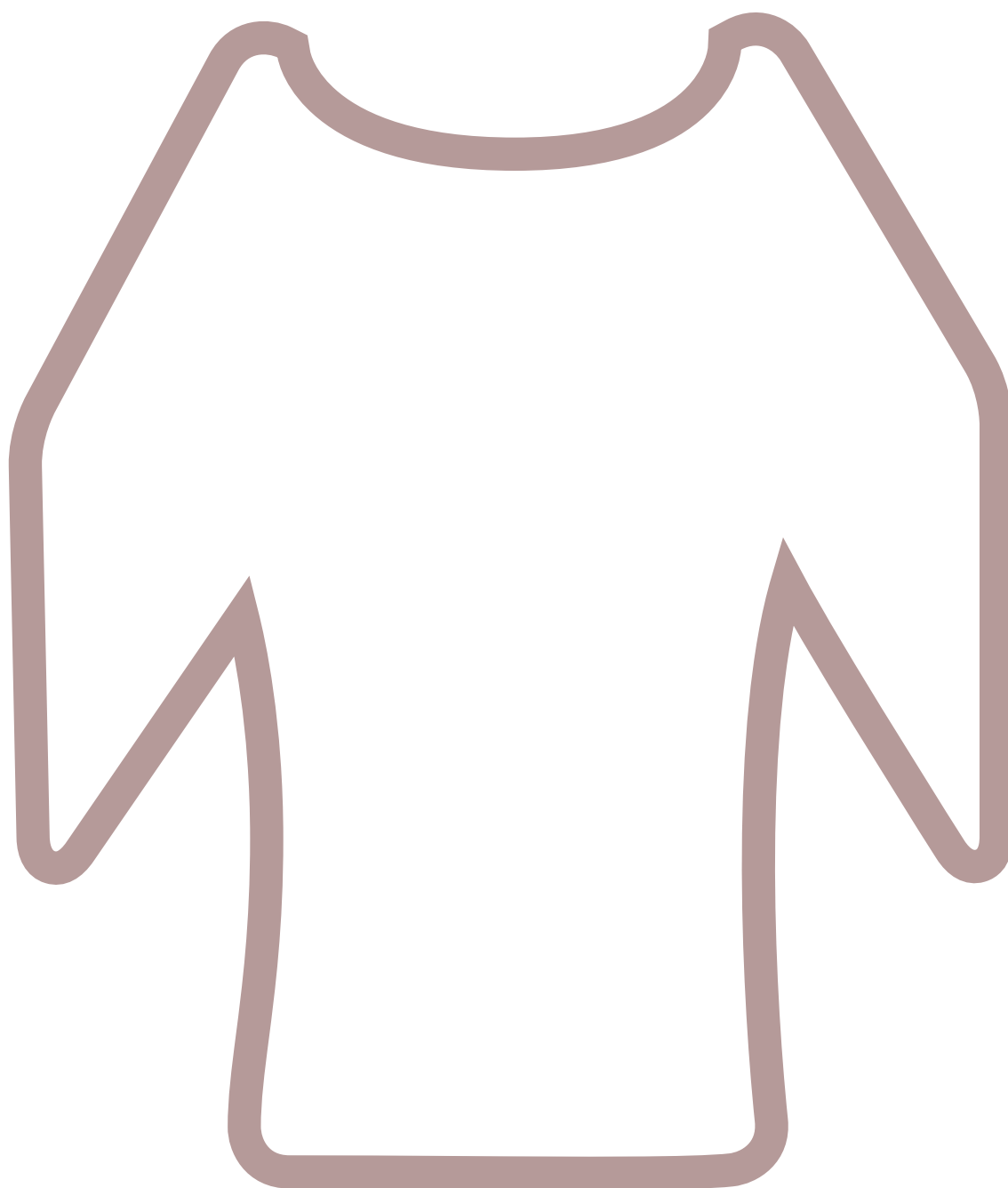
7 Bicykel

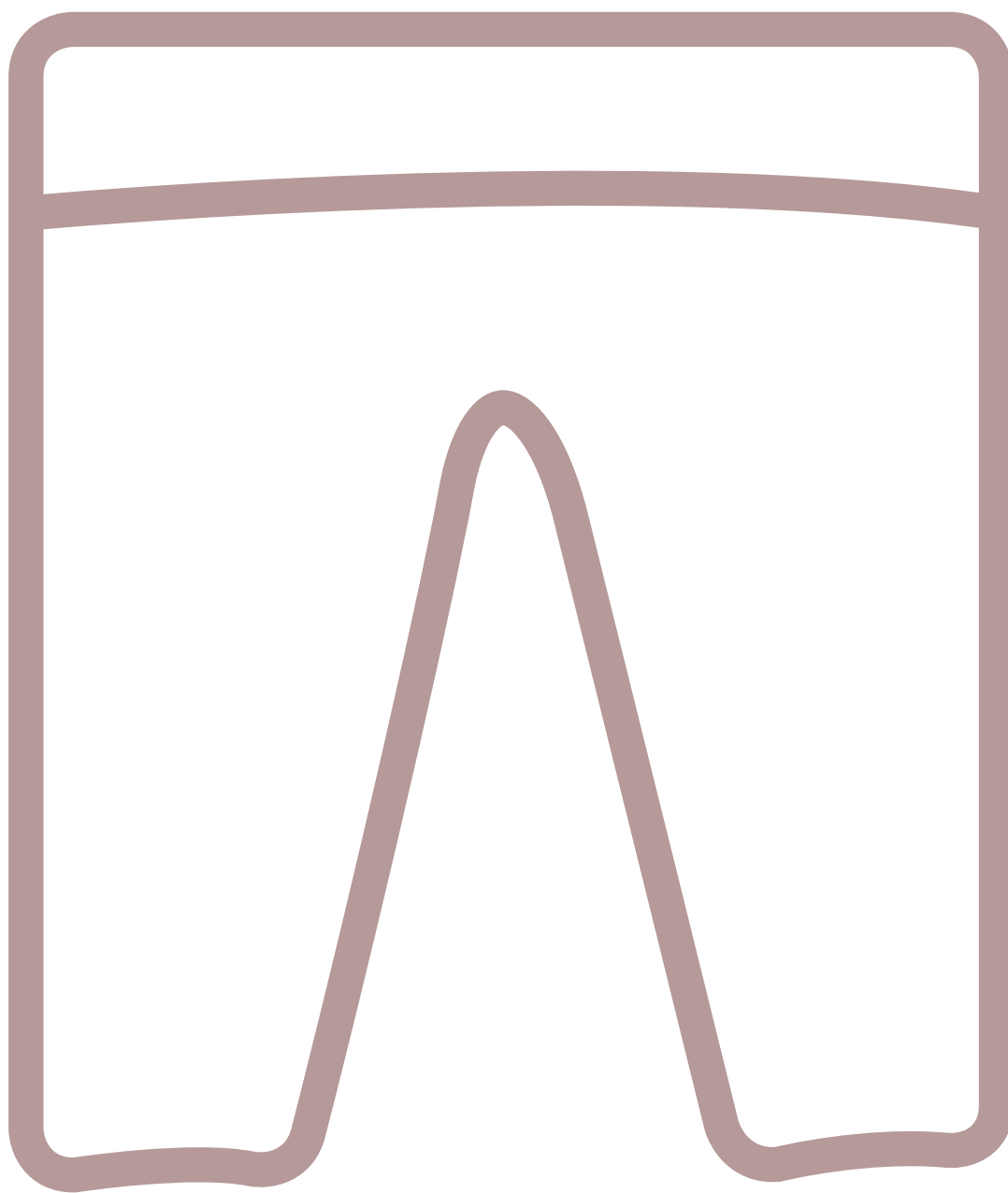

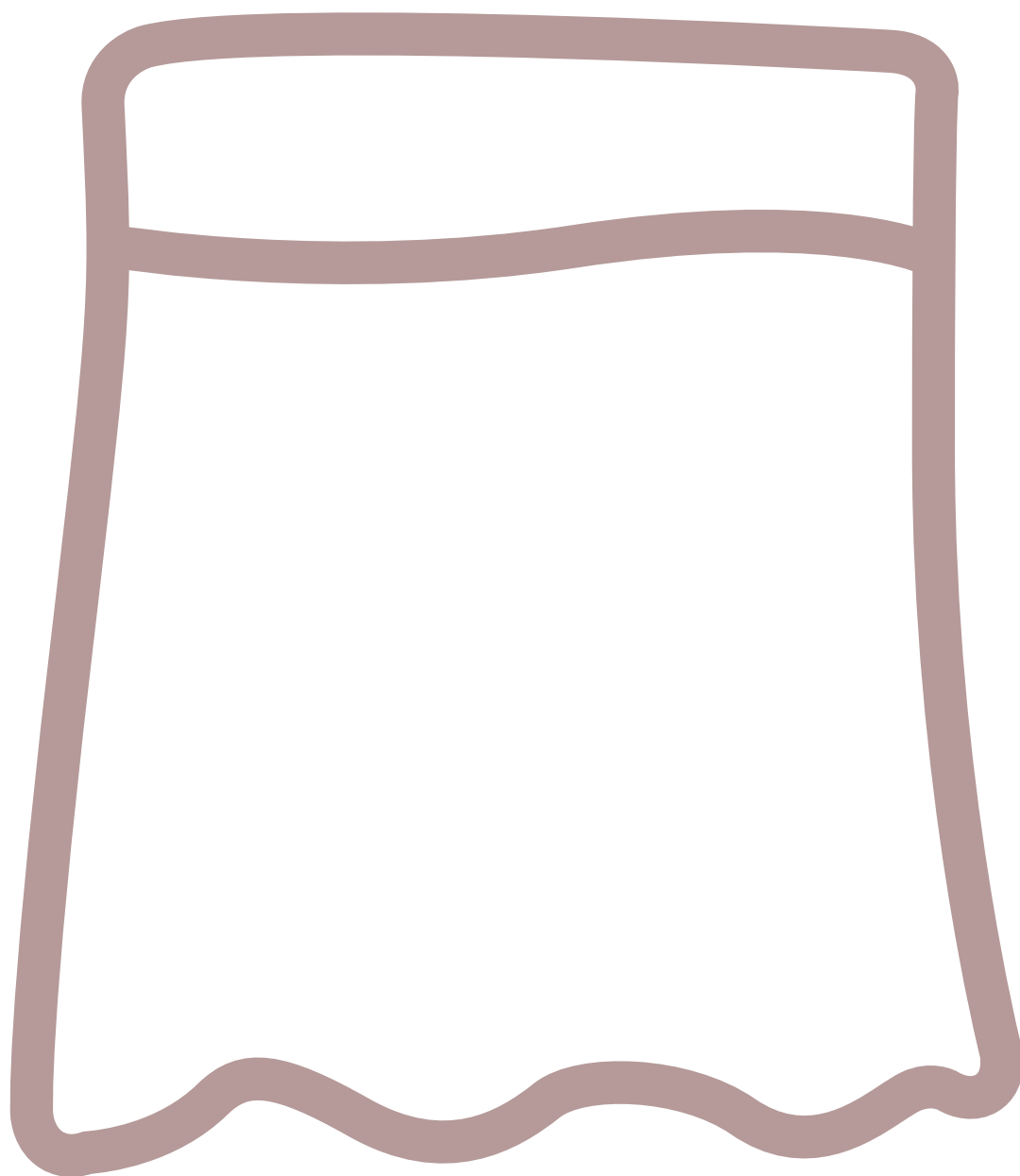
Foto:

- 1 http://commons.wikimedia.org/wiki/File:SteamEngine_Boulton%26Watt_1784.png
- Robert Henry Thurston, 2010
- 2 http://en.wikipedia.org/wiki/File:Jenny_Lind_locomotive.jpg
- 3 <http://www.feelingmovies.sk/2012/special-historia-filmu-1-cast/11064>
- 4 <http://www.cambridgeshire.gov.uk/NR/rdonlyres/F8BFEB2F-220D-4067-AFB8-A04902D0F5B9/0/Skates.jpg>
- 5 <http://www.obnova.sk/diskusia/vahy>
- 6 <http://www.obnova.sk/diskusia/vynalezy-spolocnici-i-zberatelsky-artikel>
- 7 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c8/Draisienne_built_by_Ni%C3%A9pce,_1818_-_Mus%C3%A9e_Ni%C3%A9pore_Ni%C3%A9pce_-_DSC06041.JPG

Príloha č. 1

Príloha č. 4

Gombíky

